

LANDSTINGET BLEKINGE

2015-08-24

Dnr 2015/00168

Nr 12

Landstingsstyrelsen

Landstingsstyrelsens arbetsutskott har vid sitt sammanträde den 24 augusti 2015 behandlat ärende angående svar på remiss ”slutrapport om receptbelagda läkemedel utanför förmånerna”.

Landstingsstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut

Landstingsstyrelsen beslutar

att till Socialdepartementet översända bilagt förslag ”Svar på remiss ”Slutrapport om receptbelagda läkemedel utanför förmånerna” 2015-07-10”.

Till

Landstingsstyrelsen

Förslag till yttrande över ”Slutrapport om receptbelagda läkemedel utanför förmånerna”

Sammanfattning

Tandvårds och läkemedelsförmånsverket har sin rapport lämnat följande tre förslag för läkemedel utan förmån.

Rapporten redovisar tre förslag till förändringar:

1. Utbyte av läkemedel inom och utom förmån.
Detta innebär att apoteken ges möjlighet att byta ett läkemedel förskrivet på recept som inte ligger i läkemedelsförmånen till motsvarande (generiskt) läkemedel inom förmånen eller vice versa.
2. En oberoende priswebb skapas för läkemedel utanför förmånen.
Syftet är att förenkla för patienter och förskrivare att ta reda på vad ett läkemedel utanför förmånen kostar på de olika apoteken, då det råder fri prissättning på dessa.
3. Möjlighet till bättre uppföljning av definierade offentligt finansierade läkemedel.
Detta innebär att landstingen får en bättre och mer specificerad möjlighet till uppföljning av läkemedel i undantagshantering (det vill säga, landstingen betalar ett läkemedel utan förmån i vissa specificerade fall) och smittskyddsläkemedel.

Patientsäkerhetsavdelningen uppfattning är att möjlighet till utbyte inom och utom förmånen samt möjligheten att följa upp läkemedel i undantagshantering och smittskyddsläkemedel är utmärkta förslag. Landstinget Blekinge bör ställa sig bakom dessa förslag.

Den föreslagna lösningen med en oberoende priswebb för läkemedel utanför förmån är en opraktisk lösning som tar tid från patientmötet. Ett fast påslagspris för apotekskedjorna för läkemedel utanför förmånen kunde vara en enklare lösning.

Bakgrund och ärendebeskrivning

Landstinget har fått möjlighet att lämna synpunkter på TLV:s ”Slutrapport om receptbelagda läkemedel utanför förmånerna”. Svaret ska vara Socialdepartementet tillhanda senast den 15 september 2015. Patientsäkerhetsavdelningen har sammanställt förslaget till remissvar.

Allt fler läkemedel tillhör numera den kategorin som av olika skäl inte ingår i förmånssystemet. Apoteket får idag inte byta ett läkemedel utan förmån till motsvarande (generiskt) läkemedel som har förmån om sådant finns. Reglerna har gjort att problematiskt för patienter hämta ut sina läkemedel alternativt att patienten får en högre kostnad. Det är därför ett bekymmer både för patienter och förskrivare, med läkemedel som förlorar förmån eller väljer att gå ur förmånssystemet.

När apoteksmarkaden omreglerades 2009, lämnades prissättningen läkemedel utanför förmånen fri både vad avser apotekens inköpspris och försäljningspris. Systemet har lett till att samma läkemedel kan ha olika pris på olika apotek. Innan omregleringen tillämpades samma prismarginal både inom och utanför förmånerna. I dagsläget är det både krångligt och tidskrävande för förskrivare och patienter att hitta information om priset på ett läkemedel utanför förmånen.

Kostnadsuppföljning av undantagshantering (det vill säga att landstingen betalar ett läkemedel utan förmån i vissa specificerade fall) och smittskyddsläkemedel, kompliceras av att faktureringen är ospecificerad och därmed svår att följa upp. Landstingen har länge haft önskemål om att kunna följa upp kostanden för dessa läkemedel på ett mer detaljerat plan.

Med utgångspunkt från detta tog Tandvårds och läkemedelsförmånsverket (TLV) i mars 2014 initiativ till rundabordsamtal för att diskutera dessa frågor samt identifiera möjliga förbättringsåtgärder utifrån det regeringsuppdrag TLV fick i april 2014.

Bedömning

Förslaget att apoteken får byta ett förskrivet läkemedel utan förmån till ett inom förmån eller ett förskrivet läkemedel utan förmån till ett annat utan förmån samt ett förskrivet läkemedel inom förmån till ett utan förmån. Patientsäkerhetsavdelning anser att det är ett utmärkt förslag som kommer att underlätta för patienterna att få tillgång till de läkemedel som är förskrivna. För läkemedel utan förmån råder fri prissättning och patienten betalar kostnaden själv. Möjligheten att kunna byta till läkemedel inom förmån samt om inget alternativ finns inom förmån, till det billigaste utan förmån, förbättrar tillgängligheten på läkemedel. Byte till ett läkemedel utan förmån kan också vara bra om t ex ett läkemedel är restnoterat och inte går att få tag på för tillfället. Då får patienten tillgång till sina läkemedel i större utsträckning än med nuvarande system.

Den fria prissättningen på läkemedel utan förmån är idag ett problem. Vare sig förskrivare eller patienter kan på ett enkelt sätt få vetskap om apotekskedjornas olika priser. En priswebb som i bästa fall kopplas till journalsystemen är en inte en praktiskt fungerande lösning. Det saknas djupare kunskap om nuvarande utbytessystemet hos både förskrivare och patienter. Att leta prisuppgifter i en extern priswebb innan en förskrivning kräver tid. På mindre orter med enstaka apotek är valfriheten mycket begränsad.

Ett fast påslagspris för apoteken anser landstinget hade varit en bättre lösning. Landstinget anser därför att utredningsdirektiven bör kompletteras med möjlighet att se över apotekens prissättning av icke förmånsbelagda läkemedel. Landstingets slutsats är därför att man bör avvakta med den så kallade priswebben.

TLV föreslår ett enhetligt sätt att hantera offentligt finansierade läkemedel för att landstingen bättre ska kunna följa kostnaderna. Det avser den så kallade undantagshantering (att landstingen betalar ett läkemedel utan förmån i vissa specificerade fall) och smittskyddsläkemedel.

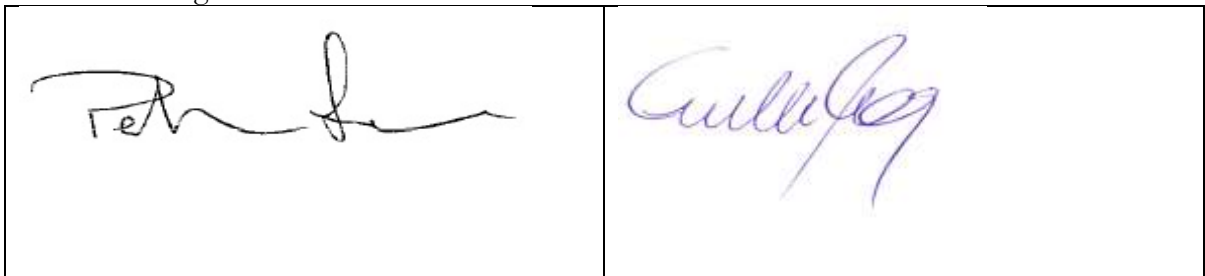
För att kunna göra detta införs möjligheten att på receptet markera att det är ett det är ett läkemedel i undantagshanteringen eller smittskyddsläkemedel. E-hälsomyndigheten förmedlar sedan fakturorna och specificerad information återförs till landstingen. Detta är bra förslag som underlättar kostnads uppföljning på en mer specifik nivå av dessa läkemedel.

Förslag till beslut

Landstingstyrelsen föreslås besluta

att till Socialdepartementet översända bilagt förslag ”Svar på remiss ”Slutrapport om receptbelagda läkemedel utanför förmånerna” 2015-07-10”.

Karlskrona enligt ovan

Peter Lilja
Landstingsdirektör

Gunilla Skoog
Utvecklingsdirektör